

leiderdorp

FINANCIËLE
KADERNOTA
2022-2025

INHOUDSOPGAVE

A. Woord vooraf	3
B. Leeswijzer	5
C. Kadernota	7
Perspectief 2022-2031	7
Ontwikkeling lokale lasten	9
Algemene uitgangspunten	15
Programma 1: Meedoen in Leiderdorp	18
Programma 2: Aantrekkelijk Leiderdorp	20
Programma 3: Bestuur en organisatie van Leiderdorp	22
Algemene Dekkingsmiddelen	24
Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	26
D. Fin. overzicht	29
E. Investerings	33

A. WOORD VOORAF

Zoals afgesproken in de financiële verordening, bieden wij u hierbij de Financiële Kadernota 2022-2025 aan.

In deze kadernota starten we wederom met de paragraaf "Perspectief 2022-2031" maar deze is dit keer wat beperkter van opzet. Nadat de vorige kadernota een vrij uitgebreid palet aan bezuinigingen heeft opgeleverd om daarmee te komen tot een sluitende meerjarenraming, zie je dat onderliggende kadernota vooral gekenmerkt wordt door onzekerheden. Deze onzekerheden maken gemeentelijke besluitvorming lastig.

Nieuw in de kadernota is de paragraaf 'Ontwikkeling lokale lasten' die mede gelet op de afschaffing van de precariobelasting nu is opgenomen. In deze paragraaf gaan we niet alleen in op de verlegging van de precariobelasting naar andere heffingen maar kijken we ook naar de verlaging van de tarieven van de netwerkbedrijven, de kostendekkenheid van de afvalstoffenheffing/reinigingsrecht en de inzet van de reserve reiniging.

De voorliggende Financiële Kadernota 2022-2025 bevat vooralsnog een verrekening met de behoedzaamheidsreserve om de uitkomsten in de jaren 2022-2025 sluitend te maken. De geraamde omvang van die reserve bedraagt per 1-1-2022 bijna € 1,4 miljoen. Dat bedrag is toereikend om het voorziene tekort van € 0,1 miljoen voor de planperiode 2022-2025 te dekken.

Voor het vervolg proces wil het college graag afspraken maken met de raad hoe gezamenlijk te komen tot een meerjarig sluitende begroting nadat de benodigde informatie hiervoor beschikbaar is gekomen. Belangrijke input hiervoor vormt de circulaire gemeentefonds waarin het nieuwe rijksbeleid is verwerkt.

De financiële kadernota vormt de voorbereiding op de begroting die wij u in het najaar zullen voorleggen. Richtinggevende uitspraken van uw raad helpen college en ambtenaren bij het vervolmaken van de uiteindelijke begroting 2022. Om die reden stellen wij u voor om de kadernota 2022-2025 inclusief procesafspraken vast te stellen.

College van Burgemeester en Wethouders,

Leiderdorp, 1 juni 2021.

B. LEESWIJZER

In **hoofdstuk C** is als eerste het perspectief 2022-2031 geschetst. Nieuw in de kadernota is de paragraaf 'Ontwikkeling lokale lasten' die mede gelet op de afschaffing van de precariobelasting nu is opgenomen. Daarna volgen de algemene uitgangspunten. Deze uitgangspunten kunnen effect hebben op meerdere programma's en zijn voor de inzichtelijkheid niet uitgesplitst. De financiële effecten van deze 'programma overstijgende' uitgangspunten zijn t.b.v. het overzicht opgenomen onder algemene dekkingsmiddelen. De uitsplitsing zal uiteraard in de begroting 2022 wel plaatsvinden. Vervolgens komen de programma's naar voren. Per programma wordt gestart met een financieel overzicht waarbij is aangegeven of het in totaal om een voordelige (-/-) of een nadelige mutatie (+/+) gaat. In de nummering van de items staat het 1e cijfer voor het programmanummer met een volgnummer per mutatie. Indien een mutatie ook een effect in andere programma's resp. andere onderdelen heeft, dan is dat nummer ook in de tabel gegeven. Aansluitend op de programma's is het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen en het onderdeel Overhead toegevoegd.

Hoofdstuk D geeft het totaaloverzicht van alle programma's en onderdelen tezamen weer.

In **hoofdstuk E** zijn de nieuwe investeringvoornemens gegeven met de bijbehorende kapitaallasten. De investeringskredieten worden nu niet beschikbaar gesteld. Dat is onderdeel van begroting 2022 .

C. KADERNOTA

Perspectief 2022-2031

Ook dit jaar start de financiële kadernota met de paragraaf "Perspectief 2022-2031" waarin we de financiële positie van de gemeente Leiderdorp op de lange termijn schetsen aan de hand van een aantal relevante ontwikkelingen. Echter, dit jaar zijn het vooral onzekerheden die we schetsen. We laten in deze paragraaf dus niet zozeer kwantitatieve bedragen zien, maar geven kwalitatief de onderwerpen weer die spelen de komende jaren en die een financieel effect zullen hebben op de begroting van Leiderdorp.

Landelijke verkiezingen 2021

Op dit moment is het wachten op een nieuwe regering na de landelijke verkiezingen van 17 maart 2021. Pas als deze regering is gevormd zullen er knopen worden doorgelicht over meerdere thema's die de gemeente raken. Enkele van deze onderwerpen worden hieronder genoemd.

Jeugdzorg

Eind 2020 zijn de uitkomsten van een landelijk AEF-onderzoek gepubliceerd, waaruit een landelijk tekort op jeugdzorg is geconstateerd van € 1,5 mld. Hierna zijn onderhandelingen tussen VNG en rijk op niets uitgelopen, waarna om een arbitrage-uitspraak is gevraagd. Deze arbitrage is voorzien vòòr 1 mei 2021. Inmiddels heeft de arbitragecommissie op 28 mei jl uitspraak gedaan die het standpunt van de gemeenten bevestigt. Het is nu afwachten of het rijk deze uitspraak omzet in een compensatie voor de werkelijke kosten.

WMO

In 2019 is door het kabinet het "abonnementstarief" ingevoerd op het domein van maatschappelijke ondersteuning. Hierdoor zijn eigen bijdragen fors verlaagd. Gemeenten zijn gecompenseerd voor het wegvallen van deze inkomsten. Echter, als gevolg van het abonnementstarief is een forse vraagtoename zichtbaar. Hiervoor zijn gemeenten niet gecompenseerd. Via de VNG wordt dit onderwerp besproken met het rijk

Omgevingswet

Enkele jaren geleden is besloten tot het invoeren van één omgevingswet ter vervanging van meerdere kleinere wetten. De implementatie van deze wijziging is in volle gang. De financiële gevolgen zijn nog onzeker.

Klimaatakkoord

Op het gebied van klimaat en warmte heeft het rijk grote ambities. Deze ambities raken ook de gemeente Leiderdorp, denk bijvoorbeeld aan het doortrekken van de warmteleiding vanuit Rotterdam via Rijswijk naar de Leidse regio, waarin ook Leiderdorp haar inbreng heeft. Vooralsnog is geen uitsluitend over aanvullende structurele middelen om de gemeentelijke bijdrage aan de uitvoering van het klimaatakkoord te kunnen geven.

Ondanks de genoemde onzekerheden geeft de kadernota wel een zo compleet mogelijk beeld weer van de financiële positie van de gemeente. Hiermee is ook meteen de uitdaging zichtbaar om een sluitende begroting op te leveren. Zoals hierboven geschetst is het mogelijk dat het rijk hierbij een helpende hand biedt, maar inmiddels zijn we ook zelf bezig om maatregelen in kaart te brengen om met name de kostentoeename binnen het Sociaal Domein te verminderen danwel te stoppen. Deze maatregelen zullen nog niet worden betrokken bij het opstellen van de kadernota, maar kunnen indien gewenst wel worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2022-2025, als er hopelijk ook meer zicht is op het rijksbeleid van de komende jaren.

Corona

De coronacrisis levert een onzekere situatie op. Op dit moment, tijdens de crisis, is er sprake van meerdere soorten financiële ondersteuning. Echter, deze ondersteuning zal een keer worden afgebouwd en de coronacrisis kan dan op meerdere domeinen een negatief effect laten zien. Denk aan een mogelijke toename van bijstandsgerechtigden of een groter beroep op jeugdzorg. Dit zijn voorbeelden van risico's die we wel voorzien, maar die we op dit moment niet financieel vertalen in de kadernota.

Daarnaast zijn de structurele effecten voor de rijksuitgaven cq de omvang van het gemeentefonds allerm minst duidelijk. Voor de langere termijn moeten we wellicht rekening houden met dalende accessen. De extra bestedingen ter bestrijding van de gevolgen van deze crisis in 2020 zijn in ieder geval buiten de Accres Relevante Uitgaven (ARU) geplaatst.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is al jaren onderwerp van discussie. De wens om die ontwikkeling te koppelen aan de omvang van de rijksuitgaven enerzijds staat haaks op de wens om meer 'rust' te creëren op deze voor de gemeenten zo bepalende inkomstenstroom. De fluctuaties vooraf en achteraf in de hoogte van de uitkering zorgen voor een wisselend beeld van de financiële positie met alle gevolgen van dien. De oproep van veel gemeenten aan de rijksoverheid om in het kader van de aanpassing van de verdeelsystematiek dit fenomeen te adresseren heeft niet tot resultaat geleid. De onzekerheid op dit punt blijft.

De aanpassing van de verdeelsystematiek zelf is wederom met een jaar uitgesteld, nu tot 2023. De huidige stand van zaken is dat begin februari 2021 de voorlopige uitkomsten van het nieuwe verdeelstelsel bekend zijn gemaakt. Landelijk was er sprake van voor- en nadeelgemeenten. Voor Leiderdorp is de uitkomst nadelig (min € 250.000), echter dit nadeel maakt wel al onderdeel uit van onze huidige meerjarenbegroting. Met andere woorden, dit nadeel was voorzien. De Raad voor het Openbaar bestuur (ROB) brengt half april advies uit. Na ontvangen advies van de ROB zal de VNG de consultatie van de herijking Gemeentefonds starten bij de gemeenten. Dit traject zal nog wel even in beslag nemen.

Ontwikkeling lokale lasten

In deze kadernota gaan we in op de ontwikkeling van de lokale lasten in Leiderdorp waarbij we de effecten van de afschaffing van de precario op kabels en leidingen meenemen. De afschaffing van de precario betekent immers een lastenverlichting voor inwoners en bedrijven via de rekening van de netwerkbedrijven (Liander en Oasen).

Precariobelasting op kabels en leidingen

Op 21 maart 2017 nam de Eerste Kamer het wetsvoorstel aan tot afschaffing van precariobelasting op nutsbedrijven. Gemeenten kunnen gebruikmaken van de overgangsregeling tot 1 januari 2022. Van die mogelijkheid heeft Leiderdorp gebruik gemaakt. In de raadsvergadering van 26 juni 2017 stelde de raad drie uitgangspunten vast voor het wegvallen van deze opbrengst:

- We mogen de verlaging van de lasten van onze burgers en bedrijven door het wegvallen van de precariobelasting op kabels en leidingen verleggen naar één of meer andere lokale heffingen.
- We voeren de afschaffing van de precariobelasting op kabels en leidingen én de verlegging naar andere lokale heffingen in 2022 in één keer uit.
- We voeren de verlegging naar andere lokale heffingen voor burgers en bedrijven in principe lastenneutraal door. Randvoorwaarde is dat heffingen niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn.

Met de afschaffing van de precariobelasting samenhangende dossiers

Na de vaststelling van bovengenoemde uitgangspunten is afgesproken dat bij de verlegging van de precariobelasting naar andere heffingen gelijktijdig de volgende aspecten worden betrokken:

1. Doorberekening extra kosten afvalverwerking m.i.v. 2020.

In de begroting van 2020 is het volgende vermeld: De gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude hebben samen met SP71 een aanbesteding gedaan voor het afvoeren van de door de overheid verplicht gestelde afvalstromen van de milieustraat. Duidelijk was al dat de tarieven van de huidige overeenkomsten niet meer marktconform zijn. Grote hoeveelheden importafval en de problemen bij de verwerker in Amsterdam zorgen voor drukte bij de verwerkingsinstallaties. De geringe capaciteit leidt tot hoge tarieven. Voor Leiderdorp nemen de kosten met 200% toe. De huidige beschikbare middelen voor het afvoeren van de afvalstromen milieustraat bieden onvoldoende ruimte om de kostenverhoging op te vangen. De kostenverhoging voor 2020 en verder bedraagt € 208.000 per jaar. We verhogen het budget voor het afvoeren van de afvalstromen met dit bedrag. We dekken de verhoging met een structurele onttrekking aan de egalisatiereserve reiniging. Dit komt overeen met de doelstelling van deze egalisatiereserve: 'het egaliseren van baten of lasten op het product reiniging om schommelingen in het tarief te voorkomen'. De hoogte van de egalisatiereserve reiniging (ongeveer € 4,5 miljoen) is toereikend. We nemen de mogelijke doorberekening van deze extra kosten mee in de al aangekondigde herziening van de tarieven afvalstoffenheffing 2022 n.a.v. de afschaffing van de precariobelasting op kabels en leidingen.

2. Inzet egalisereserve reiniging i.v.m. de overschrijding signaalbedrag.

De gemeente Leiderdorp heeft een egalisereserve reiniging die zich al een tijd boven de signaleringswaarde van € 2,5 miljoen beweegt. De stand van de reserve is per 31 december 2020 € 4,3 miljoen. Wij hebben verdere acties om dat saldo af te bouwen voor ons uit geschoven met de volgende argumenten:

- De gemeente was de afgelopen jaren bezig met de herformulering van het inzamelbeleid. Aanvankelijk zat de gemeente op de “omkering afvalinzameling” (voorscheiding) met alle extra kosten van dien. Daarvoor zou o.a. dekking gevonden kunnen worden in de reserve reiniging. Later is de gemeente teruggekeerd naar een tussenvariant waarin de extra kosten niet of veel minder hoog uitvielen. De financiële effecten van het huidige beleid zijn intussen verwerkt in de begroting en de meerjarenraming zonder verhoging van de tarieven of een beroep op de egalisereserve.
- De gemeente wilde niet tussentijds de tarieven verlagen (t.l.v. de reserve) en vervolgens n.a.v. de afschaffing precario de tarieven weer verhogen. Dus geen jo-jo effecten maar de wijzigingen in samenhang beoordelen en doorvoeren.
- De dekkingsgraad van de afvalstoffenheffing bewoog zich de afgelopen jaren ruimschoots onder de 100% terwijl de gemeente Leiderdorp als uitgangspunt wel gaat voor kostendekkende tarieven. Een extra verhoging van de tarieven lag met het oog op de coalitieakkoorden van de afgelopen jaren niet voor de hand. Daarin was een gematigde stijging van de lokale lasten (inflatiecorrectie) de inzet. Een verlaging van de tarieven met een inzet van de reserve was echter ook niet verenigbaar met het streven naar kostendekkende tarieven.

Verlaging tarieven netwerkbedrijven

De tarieven van de netwerkbedrijven dalen met ingang van 2022 door de afschaffing van de precario op kabels en leidingen. Die daling werkt voor de verschillende netwerkbedrijven ook verschillend uit:

Waterbedrijf

Oasen berekend tot en met 2021 de precario per gemeente apart door op de jaarafrekening. De opgelegde aanslag voor precario wordt doorberekend als een vast bedrag per aansluiting van € 15,77. In de afrekening van 2022 zal deze doorberekening wegvallen.

Energiebedrijf

De energiebedrijven verkopen gas en electra aan huishoudens en bedrijven. In de jaarnota worden de kosten van de netwerkbedrijven (zoals Liander, Enexis of Stedin) door de energiebedrijven doorberekend. Op aanwijzing van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) wordt de precariobelasting die de netwerkbedrijven aan gemeenten betalen, via een algemene omslag verwerkt in de tarieven. In 2018 is aan de netwerkbedrijven gevraagd welke bedrag aan precario in de tarieven is verdisconteerd. In onderstaande tabel is dat inzicht verstrekt. Voor Liander, het netwerkbedrijf dat o.a. Leiderdorp als verzorgingsgebied heeft, is dat een bedrag van € 55 per aansluiting voor gas en electra gezamenlijk.

Elektriciteit: 3x25 Amp en Gas: 500<<4000 m3/jaar					
Bedrijf	Tarieven Elektriciteit	Tarieven Gas	Tarieven incl. Precario (1)	Tarieven excl. Precario (2)	Effect Precario (3)
Liander	252	193	445	390	55
Enexis	224	169	393	392	1
Stedin	237	181	418	389	29

In deze tabel is enerzijds zichtbaar dat de tarieven van de verschillende netwerkbedrijven excl. precario goed vergelijkbaar zijn en anderzijds blijkt de verstoring van de precario in het huidige tarief. Het wegnemen van deze verstoring is één van de redenen waarom deze heffing door de wetgever is geblokkeerd.

Conclusie: De lasten via de netwerkbedrijven per huishouden/bedrijf dalen met € 15,77 voor Oasen + € 55 voor Liander = **€ 70** per jaar als gevolg van de afschaffing van de precario op kabels en leidingen.

Compensatie afschaffen precariobelasting

Voor de compensatie voor het afschaffen van de precariobelasting volgen we de door de raad vastgestelde uitgangspunten. Aangezien we de compensatie in één keer m.i.v. 2022 effectueren wordt aan het tweede uitgangspunt voldaan. Voor de verlegging van de precariobelasting naar één of meer andere lokale heffingen bestaan de volgende opties. Verlegging naar de OZB, naar de rioolheffing, naar de afvalstoffenheffing of naar een combinatie van deze heffingen.

De keuze voor één van de genoemde opties wordt vervolgens bepaald door het derde uitgangspunt waarin is bepaald dat de verlegging naar andere lokale heffingen voor burgers en bedrijven in principe lastenneutraal wordt doorgevoerd én waarbij de heffingen niet meer dan 100% kostendekkend mogen zijn. Aangezien de precariobelasting via de netwerkbedrijven tegen een vast bedrag per huishouden/bedrijf werd doorberekend komt de verlegging naar de OZB niet in aanmerking. De hoogte van deze belasting wordt immers bepaald aan de hand van de waarde per object en varieert dus per huishouden. Daardoor is een lastenneutrale verschuiving niet mogelijk.

Voor de verlegging blijven dan de rioolheffing, de afvalstoffenheffing of een combinatie van deze twee heffingen over. Via een verhoging van de afvalstoffenheffing worden de huishoudens belast maar niet de bedrijven. Die worden aangeslagen voor reinigingsrecht maar alleen als zij er voor kiezen om het afvoer de gemeente in te schakelen. Aangezien nog geen 10% van de bedrijven daar gebruik van maakt, is een lastenneutrale verlegging op die manier niet volledig te realiseren.

Uit oogpunt van een lastenneutrale verlegging ligt de rioolheffing als instrument meer voor de hand omdat zowel de heffing zowel huishoudens (woningen) als bedrijven en instellingen (niet-woningen) treft. De rioolheffing is echter al vrijwel kostendekkend hetgeen een verhoging van de tarieven in de weg staat.

Voor de realisering van een lastenneutrale verlegging stellen wij dan ook voor om het wegvallen van de opbrengst precariobelasting te compenseren door:

- ca 12.500 huishoudens / woningen: verhoging van de afvalstoffenheffing met een vast bedrag
- ca 500 bedrijven / niet-woningen: verhoging van de rioolheffing met hetzelfde bedrag

De verhoging per woning of niet-woning komt uit op € 570.000 / 13.000 = **€ 44** per jaar

Doorberekening extra kosten afvalverwerking

Zoals eerder in deze paragraaf is toegelicht zijn de extra kosten van € 208.000 voor afvalverwerking met ingang van 2020 voorlopig gedekt ten laste van de reserve. Gegeven het streven naar kostendekkende tarieven ligt het voor de hand om deze extra kosten m.i.v. 2022 te verwerken in de tarieven voor de afvalstoffenheffing.

Thans zien we in de financiële kadernota 2022-2025 dat de opbrengsten oud papier verder teruglopen. Gelet op het gesloten systeem voor de afvalverwerking stellen wij voor om het bedrag van € 38.650 eveneens m.i.v. 2022 door te berekenen in de tarieven van de afvalstoffenheffing.

Dat betekent voor de woningen een verhoging van $(€ 208.000 + € 38.650) / 12.500 = € 19$ per jaar

Resumé

De lasten voor woningen en niet-woningen via de netwerkbedrijven nemen af met € 70 door de afschaffing van de precariobelasting op kabels en leidingen. Ter compensatie voor de afschaffing van de precariobelasting in combinatie met de doorberekening van de toegenomen kosten voor de afvalverwerking nemen de lasten voor woningen toe met € 63 en voor de niet-woningen met € 44.

■ **Per saldo dalen de lokale lasten in 2022 voor woningen met € 7 en voor niet-woningen met € 26.**

Dekkingsgraad van de afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

De gemeente streeft voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing naar kostendekkende tarieven. Dat wil zeggen dat de toerekenbare kosten volledig worden gedekt door de opbrengsten waarbij we streven naar een dekkingsgraad van 95% tot 100%. Die marge hanteren we met het oog op de wettelijke bepaling dat tarieven niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Relatief kleine wijzigingen in de lasten of baten kunnen bij een maximale dekkingsgraad van 100% al snel leiden tot een verplichte aanpassing in de tarieven.

De dekkingsgraad van de rioolheffing beweegt zich de afgelopen jaren tussen 97% en 100%. Die dekkingsgraad voldoet dan ook aan het streven naar kostendekkendheid.

De dekkingsgraad van de afvalstoffenheffing beweegt zich in de afgelopen jaren tussen de 72% en de 84%. In de begroting 2021 is die dekkingsgraad als volgt berekend:

Totale kosten taakveld afval incl. overhead en toerekenbare Btw	€ 5.181.188
Opbrengst afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	€ 3.907.864
Dekkingsgraad 2021	75%

Het verschil tussen de baten en lasten is € 1.373.000. Voor de verdere berekening gaan we er van uit dat de verhouding tussen de baten en de lasten in 2022 min of meer gelijk blijft. Als gevolg van besluiten bij deze kadernota ontwikkelen de kosten en de opbrengsten zich dan als volgt:

Omschrijving	Bedrag x € 1.000
Totale kosten taakveld afval	5.181
Indexering loon 2,0% en materieel 1,7%	95
Totaal lasten 2022	5.276
Opbrengst afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	3.908
Verlegging precariobelasting 12.500 x 44	+ 550
Indexering 1,7%	+ 76
Doorberekening extra kosten afvalverwerking	+ 247
Areaalontwikkeling 2018-2021 (zie programma 2)	+ 150
Totaal opbrengsten 2022	4.931
Dekkingsgraad 2022	93%

De dekkingsgraad benadert als gevolg van de doorgevoerde wijzigingen het gewenste niveau. Om de maximale kostendekkendheid te realiseren moeten de opbrengsten met een bedrag van € 354.000 omhoog. Dat zou een extra tariefstijging betekenen van € 28 per woning. Een toename van de lokale lasten verdraagt zich echter niet met het coalitieakkoord. Daar komt bij dat de omvang van de reserve reiniging in de afgelopen jaren ruimschoots boven het signaalbedrag van € 2,5 miljoen is uitgekomen.

Inzetten reserve reiniging

De reserve is ingesteld voor de egalisatie van de tarieven afvalstoffenheffing en reinigingsrechten. Het verhogen van de tarieven kan (voor langere termijn) achterwege blijven als het surplus van de reserve reiniging wordt ingezet. Die reserve heeft een omvang van € 4,3 miljoen en wij denken dat op de lange termijn een omvang van ongeveer 50% van het signaalbedrag toereikend is als buffer om de tarieven te egaliseren. Dat betekent dat het surplus ongeveer € 3 miljoen bedraagt.

Het inzetten van het surplus van de reserve reiniging willen net als de opbouw ervan over een groot aantal jaren uitsmeren. De vrijval uit de reserve start dan in 2022 op een omvang die nodig is om een dekkingsgraad van 100% te benaderen. Die berekenen we op een bedrag van € 292.500. De vrijval uit de reserve neemt vervolgens jaarlijks met € 15.000 af. Die afname staat gelijk aan ca 0,3% per jaar van de opbrengst afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

De vrijval uit de reserve bestrijkt op deze wijze een periode van 20 jaar en is daarmee gemotiveerd aan te merken als een structurele dekking. De vrijval is immers over zeer lange periode geraamd, maar door de jaarlijkse verlaging loopt die vrijval uiteindelijk terug naar nul. Dat geeft tegelijkertijd aan de gemeente de ruimte om bijvoorbeeld tussentijds bij te sturen door bijvoorbeeld de tarieven iets te verhogen of als de ontwikkeling van de exploitatie daar aanleiding toe geeft, de vrijval uit de reserve bij te stellen.

Jaar	Vrijval reserve
2022	€ 292.500,00
2023	€ 277.500,00
2024	€ 262.500,00
2025	€ 247.500,00
2026	€ 232.500,00
2027	€ 217.500,00
2028	€ 202.500,00
2029	€ 187.500,00
2030	€ 172.500,00
2031	€ 157.500,00
2032	€ 142.500,00
2033	€ 127.500,00
2034	€ 112.500,00
2035	€ 97.500,00
2036	€ 82.500,00
2037	€ 67.500,00
2038	€ 52.500,00
2039	€ 37.500,00
2040	€ 22.500,00
2041	€ 7.500,00
Totaal	€ 3.000.000,00

Algemene uitgangspunten

Beginstand 2022-2025

Zoals gebruikelijk starten we de kadernota met de stand van de lopende begroting. Deze stand is opgebouwd vanaf de primitieve begroting 2021-2024 t/m de voorliggende begrotingswijziging bij de 1ste bestuursrapportage 2021. Voor de inhoudelijke besluiten verwijzen wij u naar de betreffende raadsbesluiten resp. raadsvoorstellen. Voor een goed beeld van de uitkomsten van de concept-kadernota 2022-2025 zijn de voorgenomen verrekeningen 2022 t/m 2024 met de behoedzaamheidsreserve gemeentefonds teruggedraaid en is de jaarschijf voor het jaar 2025 toegevoegd. De beginstand laat het volgende beeld zien.

Onderwerp	I/S	2022	2023	2024	2025
Stand van de begroting voor de Kadernota 2022-2025	I/S	(11.135)	(33.601)	(68.145)	(31.055)
Terugdraaien verrekening behoedzaamheidsreserve	I	(537.490)	(490.463)	(29.085)	-
Voorlopige uitkomst 1e Bestuursrapportage 2021	S	8.500	8.500	(51.500)	(51.500)
Begrotingssaldo		(540.125)	(515.564)	(148.730)	(82.555)
		voordelig	voordelig	voordelig	voordelig

Indexering baten

Op 31 maart 2021 is het Centraal Economisch Plan 2021 van het CPB gepubliceerd. In de kerngegevens tabel is het verwachte indexeringspercentage opgenomen dat wij aanhouden voor de indexering van de inkomsten van de gemeente Leiderdorp. De raming voor het nationale consumentenprijsindex (cpi) bedraagt voor 2022 1,5%. Voor 2021 bedraagt het CPI ook 1,9% terwijl bij de begroting 2021 nog 1,7% werd verwacht. Voorgesteld wordt nu om de inkomsten in de begroting te verhogen met 1,7%, te weten 1,5% plus de correctie van 0,2% voor 2021. Op deze wijze wordt de indexering op het meest actuele beeld gebaseerd.

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de ontwikkeling van de rijksbegroting. In die rijksbegroting wordt ook rekening gehouden met loon- en prijsontwikkelingen, maar BZK verstrekt geen informatie over het aandeel van die loon- en prijsontwikkelingen in het totaal van het gemeentefonds. Op basis van de decembercirculaire is de algemene uitkering voor 2022 omgerekend van constante (prijsspeil 2021) naar lopende prijzen (prijsspeil 2022). Op basis van die omrekening komt de toename van de algemene uitkering op ca. 1,36%. Dat percentage houden we, vooruitlopend op het beschikbaar komen van de mei-circulaire 2021, aan als de loon- en prijsontwikkeling op deze inkomstenpost.

Indexering lasten

Het is gebruikelijk om de personele budgetten in de begroting jaarlijks te laten meegroeien met de feitelijke loonkostenontwikkeling. De huidige CAO gemeenten loopt tot 31 december 2020. De loonontwikkeling voor 2021 en 2022 is dus nog onderwerp van onderhandeling maar we schatten in dat de lonen in 2021/2022 oplopen met 2,50%. Dat percentage is exclusief de ontwikkeling van de premiestijging van 1,42% over die twee jaren en een doorwerking van 0,08% vanuit 2020. De totale loonkosten nemen dan ook toe met 4,00%. Voor de ontwikkeling van de loonkosten in 2022 gaan we, net als in 2021 uit van een indexering van 2,0%`.

De budgetten voor de materiële lasten worden in de begroting geïndexeerd met het percentage voor de prijsontwikkeling van de netto materiële overheidsbestedingen (imoc) zoals deze in het Centraal Economisch Plan 2021 van het CPB zijn gehanteerd. Het percentage voor 2021 van 2,0% is 0,3% hoger dan het percentage dat voor de begroting 2021 is gebruikt. Voor dit verschil wordt de indexering voor 2022 van 1,4% gecorrigeerd. De indexering voor 2021 komt daarmee op 1,7%.

Voor de indexering van de bijdragen aan de meeste gemeenschappelijke regelingen is aangesloten bij de afspraken die met de regio-gemeenten zijn gemaakt in de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen. Die heeft de indexering voor de loonkosten bepaald op 1,40% en de indexering voor de materiele budgetten op 1,10%. De bijdrage van de gemeente aan de regeling wordt vervolgens geïndexeerd met het gewogen percentage op basis van de verhouding loonkosten en materiele kosten volgens de begroting van de betreffende gemeenschappelijke regeling.

Tenslotte houden we bij de indexering van meerjarige uitbestedingen rekening met de contractuele afspraken. Denk bijvoorbeeld aan Sportfondsen en Inclusio.

Renteverwachting

Voor de financiering van de gemeentelijke activiteiten cq investeringen leent de gemeente op de geld- en kapitaalmarkt. Voor de bepaling van het meerjarenbeeld worden de financieringskosten berekend aan de hand van de renteverwachting voor de komende jaren. Gelet op de voortgaande dalende tendens is de renteverwachting bijgesteld in de zin dat die renteverwachting één jaar is opgeschoven.

- Rente kapitaalmarkt: 2022 = 0,50%, 2023 = 0,75%, 2024 = 1,00% en 2025 = 1,00%
- Rente geldmarkt: 2022= 0,00%, 2023 = 0,25%, 2024 = 0,50% en 2025 = 0,50%

De omslagrente blijft in 2022 op 0,50%, de rente voor grondexploitatie op 1,25%.

Areaalontwikkeling

De areaalontwikkeling voor de ontwikkeling van de waarden en de aantallen woningen en niet woningen is geactualiseerd naar de inzichten op dit moment. De berekening van de budgettaire effecten voor de opbrengst OZB worden meegenomen bij het opstellen van de begroting. Het effect van de areaalontwikkeling op de algemene uitkering wordt meegenomen bij de presentatie van de effecten van de meicirculaire 2021. De effecten van de areaalontwikkeling op de beheerskosten van de openbare ruimte worden betrokken bij de opstelling en actualisatie van de beheerplannen.

Uitkomst kadernota 2022-2025

Voor de start van onderstaand overzicht gaan we uit van het begrotingssaldo zoals dat hiervoor is bepaald. Rekening houdend met ontwikkelingen per programma laat de financiële kadernota in de jaren 2022 en 2023 een voordeel zien en sluit in de jaren 2024 en 2025 met een tekort.

Onderwerp	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	-540.125	-515.564	-148.730	-82.555
	voordelig	voordelig	voordelig	voordelig
Totaal programma 1 Meedoen in Leiderdorp	80.666	80.666	80.666	80.666
Totaal programma 2 Aantrekkelijk Leiderdorp	-273.826	-258.826	-243.826	-161.826
Totaal programma 3 Bestuur en organisatie van Leiderdorp	37.286	163.989	167.158	167.158
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen	-58.733	77.371	54.371	-385.945
Totaal programma Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	462.268	394.693	471.336	471.679
Totaal exploitatie	-292.464	-57.671	380.975	89.177
	voordelig	voordelig	nadelig	nadelig
Waarvan incidenteel	-245.026	-432.792	-410.060	-89.177
Waarvan structureel	-47.438	375.121	791.035	178.354

Programma 1: Meedoen in Leiderdorp

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2021 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom/ bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
<i>Programma 1 Meedoen in Leiderdorp</i>							
Indexering RDOG	S	Autonoom	16.842	16.842	16.842	16.842	101
Indexering Inclusio	S	Autonoom	36.169	36.169	36.169	36.169	102
Onderwijskansen en leerlingenvervoer	S	Autonoom	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	103
RDOG meldpunt zorg en overlast	S	Autonoom	25.155	25.155	25.155	25.155	104
Regionale toezichthouders rechtmatigheid Wmo/Jeugd	S	Autonoom	27.500	27.500	27.500	27.500	105
Aanpassing WMO	I	Autonoom	1.245.000	0	0	0	106
Dekking uit de reserve Sociaal Domein	I	Autonoom	-1.245.000	0	0	0	106
Totaal programma 1 Meedoen in Leiderdorp			80.666	80.666	80.666	80.666	

101. Indexering RDOG

De indexering van de bijdrage aan de RDOG is gebaseerd op de afspraken die zijn gemaakt in de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke regelingen.

102. Indexering Inclusio

In het contract met Inclusio is afgesproken om jaarlijks te indexeren conform de ontwikkelingen in het sociaal domein. Die indexering is in de afgelopen jaren hoger uitgevallen dan de indexering die de gemeente toepast op haar budget. Voor 2022 gaan we er voorlopig vanuit dat die indexering ongeveer 1,5% boven de gemeentelijke indexering (=1,7%) uitkomt.

103. Onderwijskansen en leerlingenvervoer

a) Alle programma's op basis van het uitvoeringsbeleid onderwijskansenbeleid zijn in uitvoering. Doordat het budget vanuit het Rijk (OAB middelen) hoger is dan voorzien houden we structureel geld over dat niet ingezet wordt. Dat bedrag van € 50.000 laten we vrijvallen.

b) De begroting voor het leerlingenvervoer is verhoogd in verband met een (blijvend) toegenomen aantal leerlingen in het vervoer ten opzichte van oorspronkelijk gecontracteerd aantal in 2017. Die verhoging is structureel € 25.000.

104. RDOG meldpunt zorg en overlast

In het Algemeen Bestuur van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG) is het uitgangspunt besproken dat alle kosten voor de taken van het Meldpunt Zorg & Overlast vanuit het solidariteitsbeginsel per 2022 via de BPI RDOG (bedrag per inwoner) worden gefinancierd. Vooruitlopend op behandeling van de begroting RDOG 2022 wordt deze toename verwerkt in de begroting van Leiderdorp.

105. Regionale toezichthouders rechtmatigheid Wmo/Jeugd

Tijdens de kadernota 2021-2024 is een bedrag van € 31.000 opgevoerd tot en met 2023 voor de aanstelling van regionale toezichthouders rechtmatigheid Wmo/Jeugd. Na de aanvraag bleek Leiden een foute berekening te hebben

gemaakt en een bedrag van € 58.500 nodig te zijn van Leiderdorp. In deze financiële kadernota wordt daarom een aanvullende aanvraag van € 27.500 per jaar gedaan. Het aanstellen van toezichthouders is een wettelijke verplichting gericht op rechtmatig gebruik van zorggelden door enerzijds aan de voorkant oneigenlijk gebruik en mogelijk misbruik te voorkomen en door anderzijds de opsporing en bestrijding van zorgfraude en oneigenlijk gebruik. Het betreft hier een structurele taak.

106. Aanpassing WMO

Er is sprake van een materieel tekort op de Wmo. Dit heeft t.a.v. huishoudelijke ondersteuning te maken met de invoering van het abonnementstarief in 2019 (een stijging van een kleine 31% in aanvragen sinds jan.'19). T.a.v. begeleiding is het geheel van uitgaven sinds de start van de opdracht van Inluzio afgenomen. Een bijstelling is echter nu noodzakelijk, omdat niet alle inwoners op grond van hun (specialistische) ondersteuningsvraag overgezet kunnen worden naar een algemene voorziening en maatwerk via een aanbieder nodig houden. Tot slot speelt t.a.v. hulpmiddelen (o.a. rolstoelen, scootmobielen), woningaanpassingen en vervoer, het demografische karakter van Leiderdorp een rol (bijna een kwart van de inwoners is 65+), wat leidt tot veel aanvragen. Op beide posten is al enige tijd een tekort die bijstelling vereist. Voor 2021 en 2022 zal worden voorgesteld om de dekking van de extra kosten uit de reserve Sociaal Domein te halen. De stand van deze reserve per 1/1/2021 is toereikend om deze extra budgetten te dekken.

De voorgestelde bijstelling is gebaseerd op de budgetontwikkeling en de uitgaven in 2020. Op dit moment is een taskforce sociaal domein bezig om op grond van de toekomstige ontwikkelingen te komen tot een goede toekomst prognose voor de jaren na 2022. Tevens onderzoekt de taskforce welke verdere maatregelen binnen het sociaal domein genomen kunnen worden, om de raad zo in de gelegenheid te stellen om middels besluitvorming de kostenontwikkeling binnen het Sociaal Domein meer in de grip te krijgen. De prognoses enerzijds en de mogelijke keuzes anderzijds moeten de onderbouwing leveren voor de actualisatie van de budgetten na 2022. In dit verband speelt ook de mogelijke ontwikkeling t.a.v. het rijksbeleid op het punt van het abonnementstarief respectievelijk de mogelijke compensatie van de toegenomen kosten voor de uitvoering van het sociaal domein.

Programma 2: Aantrekkelijk Leiderdorp

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2021 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom/ bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
<i>Programma 2 Aantrekkelijk Leiderdorp</i>							
Ontwikkeling bijdrage ODWH	S	Autonoom	9.674	9.674	9.674	9.674	201
VTA bomen inspectie	S	Autonoom	10.000	10.000	10.000	10.000	202
Verlaging budget brandkranen	S	Autonoom	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	203
Brugwachters Doesbrug	S	Autonoom	50.000	50.000	50.000	50.000	204
Laadinfrastructuur	S	Nieuw	8.000	8.000	8.000	8.000	205
Belasting areaal wegen	S	Autonoom	65.000	65.000	65.000	65.000	206
Legesderving Wkb	S	Autonoom	31.000	31.000	31.000	98.000	207
Verlaging vergoeding papierverwerking	S	Autonoom	45.000	45.000	45.000	45.000	208
Afvoeren budget reiniging	S	Autonoom	-6.350	-6.350	-6.350	-6.350	208
Doorberekening tarieven inzake verlaging opbrengst papier	S	Autonoom	-38.650	-38.650	-38.650	-38.650	208
Areaalontwikkeling afvalstoffenheffing	S	Autonoom	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	209
Vrijval reserve Reiniging	S	Autonoom	-292.500	-277.500	-262.500	-247.500	210
Totaal programma 2 Aantrekkelijk Leiderdorp			-273.826	-258.826	-243.826	-161.826	

201. Ontwikkeling bijdrage ODWH

De indexering van de bijdrage aan de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) is gebaseerd op de afspraken die zijn gemaakt in de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke regelingen. In de begroting 2022 is de taakstelling voor 2022 ingevuld door een afname van het aantal uren dienstverlening met 1%. Tenslotte is in de begroting een structureel budget van € 1.900 toegevoegd voor de uitvoering van taken op het gebied van asbestcalamiteiten.

202 Inspectie bomenbestand

Het vastgestelde beheerplan Groen 2020-2029 stelt dat elke drie jaar het gehele areaal geïnspecteerd moeten worden, hier is bij de 1e bestuursrapportage 2020 incidenteel geld voor aangevraagd. Deze middelen zijn inmiddels doorgeschoven naar 2021 omdat de uitvoering in het lopende jaar zal plaatsvinden. Omdat sommige bomen elke jaar geïnspecteerd dienen te worden en om onderhoud aan het bomenbestand beter te kunnen plannen, is het wenselijk om elk jaar één derde van het bomenbestand te inspecteren. Dit betreft een aanpassing aan de manier waarop het budget beschikbaar wordt gesteld. In plaats van elke 3 jaar incidenteel aan te vragen € 30.000, wordt nu structureel vooraf € 10.000 per jaar aangevraagd m.i.v. 2022.

203. Verlaging budget brandkranen

Er is structureel budget over, middels deze verlaging sluit het budget beter aan bij de jaarlijkse lasten.

204. Brugwachters Doesbrug

Na invoering van beheerplan civiele kunstwerken 2020-2029 is het budget voor inhuur van brugwachters abusievelijk vervallen. Dit budget wordt nu weer opgevoerd.

205. Laadinfrastructuur

Op 19 januari is de conceptvisie vastgesteld, deze heeft ter inzage gelegen. Na de verwachte vaststelling van deze visie door de raad in juni 2021 is er voor de uitvoering van de visie een jaarlijks budget nodig van € 10.000 per jaar. Daarnaast zijn er ook legesopbrengsten van € 2.000

206. Belasting areaal wegen

Na herschikking van de exploitatiebudgetten is er geen rekening gehouden met de belastingen die betaald moeten worden over het areaal wegen aan het Hoogheemraadschap.

207. Legesderiving Wkb

De invoering Wet kwaliteitsborging leidt tot daling van legesinkomsten. De invoering van de regelgeving gaat in fasen en is gebaseerd op de risicoklasse van het bouwwerk. Invoering van fase 1 staat gepland voor 1-1-2022. Fase 1 levert een deriving op van ca. € 31.000, later na invoering van fase 2/3 wordt dat € 98.000.

208. Verlaging vergoeding papierverwerking

Door verlaging van de vergoeding per ton voor verwerking van papier is er een structureel nadeel t.a.v. afvalverwerking. Budgetten voor verzekering, drukwerk en reclame is al meerdere jaren in ongebruik en worden afgeraamd. Gelet op het streven naar kostendekkende tarieven wordt dit nadeel met ingang van 2022 per saldo doorberekend in het tarief van de afvalstoffenheffing.

209. Areaalontwikkeling afvalstoffenheffing

Op basis van de analyse jaarrekening 2020 en de voorbereiding van de 1e rapportage 2021 blijkt een oplopende meevaller op de afvalstoffenheffing. Nader onderzoek wijst uit dat areaalontwikkeling van het aantal woningen in de periode 2018-2021 niet is doorgerekend in de opbrengstraming van de afvalstoffenheffing. De toename van het aantal woningen door de oplevering van de locatie Cardea en Brittenstein van 100 won in 2018/2019, de ROC locatie en Amaliaplein met 206 won in 2020 en de vermoedelijke oplevering van de Driemaster met 98 won in 2021 leveren in 2022 een extra baat op van € 150.000. Die opbrengstverwachting is in lijn met de voorlopige aanslagen 2021 door de BSGR.

210. Vrijval reserve Reiniging

In de paragraaf ontwikkeling lokale lasten van deze kadernota is uitgebreid ingegaan op de inzet van de reserve reiniging gelet op de overschrijding van het vastgestelde signaalbedrag en in overeenstemming met de egalisatiefunctie van deze reserve. Voor de toelichting van deze mutatie verwijzen wij u naar deze paragraaf.

Programma 3: Bestuur en organisatie van Leiderdorp

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2021 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom/ bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
<i>Programma 3 Bestuur en organisatie van Leiderdorp</i>							
Indexering HR	S	Autonoom	-14.035	-10.887	-7.718	-7.718	301
Track and Trace	S	Autonoom/ nieuw	4.132	4.132	4.132	4.132	302
Devices (burger-)raadsleden	S	Autonoom	25.000	25.000	25.000	25.000	303
Indexatie VRMH 1,3%	S	Autonoom	22.189	22.189	22.189	22.189	304
Vertrek Brandweer	S	Autonoom	0	137.693	137.693	137.693	305
Onttrekking uit de voorziening Gemeentelijke accommodaties	S	Autonoom	0	-14.138	-14.138	-14.138	305
Totaal programma 3 Bestuur en organisatie van Leiderdorp			37.286	163.989	167.158	167.158	

301. Indexering Holland Rijnland (HR)

De indexering van de bijdrage aan de HR is gebaseerd op de afspraken die zijn gemaakt in de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke regelingen. Afgezien van de indexering neemt de bijdrage voor zowel de uitvoering van de TWO als de uitvoering algemeen echter af. Met die afname kan de opgevoerde taakstelling structureel worden ingevuld en blijft er nog een gering voordeel over.

302. Track and Trace

Om te voldoen aan de eis van de belastingdienst, die een sluitende rittenadministratie verlangt van bedrijven met een wagenpark, wil de gemeente de voertuigen voorzien van een voertuigvolgsysteem.

303. Devices (burger-)raadsleden

Volgens het landelijke Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers moet de gemeente aan (burger-)raadsleden 'voor de duur van de uitoefening van hun functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking stellen'. In plaats van eigen laptops en tablets moeten (burger-)raadsleden dus een device van de gemeente in gebruik krijgen. Dit is ook van belang vanwege de nieuwe richtlijnen voor informatiebeveiliging zoals vastgesteld in het BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) uit 2019. De griffie wil in 2021 alle aspecten van deze verplichting op een rij zetten, in afstemming met de raad. Intentie is om na de verkiezingen van 2022 devices beschikbaar te hebben voor de nieuwe raad.

304. Indexatie VRMH 1,3%

De indexatie van 1,3% is gebaseerd op de meest recente opgave van de Veiligheidsregio Midden Holland (VRMH). Hierin wordt de gemeentelijke bijdrage verantwoord o.b.v. inwoneraantal inclusief de effecten van de indexatie 1,3%.

305. Vertrek Brandweer

Als gevolg van het vertrek van de brandweer naar de schipholweg in Leiden, zullen zowel de huuropbrengsten als de kosten van de huidige vestiging wegvallen. Dit is gepland per begin 2023.

Algemene Dekkingsmiddelen

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2021 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom/ bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
<i>Programma Algemene dekkingsmiddelen</i>							
Dividend BNG	S	Autonoom	43.000	43.000	43.000	43.000	401
Rente Geldleningen	S	Autonoom	-42.000	-65.000	-88.000	-88.000	402
AU december circulaire 2020	S	Autonoom	-153.475	5.629	5.629	-434.687	403
Indexering AU, lonen, materieel en belastingen	S	Autonoom	15.093	15.093	15.093	15.093	404
Indexering BSGR	S	Autonoom	4.236	4.236	4.236	4.236	405
BSGR aanvullende bijdragen	S	Autonoom	74.413	74.413	74.413	74.413	406
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen			-58.733	77.371	54.371	-385.945	

401. Dividend BNG

Het dividend van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) loopt terug. In 2021 valt het dividend € 43.678 lager uit dan geraamd. Met ingang van 2021 ramen we de dividendopbrengst op het niveau van de laatste dividenduitkering gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten. Dat betekent dat de meerjarenraming neerwaarts wordt bijgesteld.

402. Rente Geldleningen

In 2021 is een lening aangetrokken van 10 miljoen tegen een rentepercentage van 0,06%. In de begroting 2021 was rekening gehouden met een rentetarief van 0,50%. De lagere rente op deze lening levert een structureel voordeel op van 0,44%. Voorts is gelet op de kapitaalmarktontwikkeling de renteverwachting in positieve zin bijgesteld, hetgeen voor de jaren vanaf 2023 een extra meevaller oplevert.

403. AU december circulaire 2020

In de december-circulaire 2020 gemeentefonds zijn ook mutaties voor 2021 en verder opgenomen. De ontwikkelingen vanaf 2022 worden betrokken bij de financiële kadernota 2022-2025. Gelijktijdig laten we de stelpost van 2022 in verband met de herverdeling gemeentefonds vervallen aangezien de ingangsdatum van die herverdeling inmiddels is doorgeschoven naar 2023. Per saldo geeft dit in 2022 en in 2025 een voordeel.

404. Indexering AU, lonen, materieel en belastingen

De indexering van de algemene uitkering, de loonkosten, de materiele kosten en de belastingen zijn globaal berekend op basis van de voorgestelde percentages in deze kadernota. Het saldo is 'geparkeerd' op de algemene baten en lasten en wordt bij het opstellen van de begroting 2022-2025 uitgesplitst.

405. Indexering BSGR

De indexering van de bijdrage aan de BSGR is gebaseerd op de afspraken die zijn gemaakt in de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke regelingen.

406. BSGR aanvullende bijdragen

Aanvullende afdracht aan de BSGR als gevolg van extra woningen en bedrijven alsmede een stijging van de (proces) kosten van de No Cure No Pay (NCNP) bedrijven.

Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2021 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom/ bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
<i>Programma Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien</i>							
Indexering SP71	S	Autonoom	96.921	96.921	96.921	96.921	501
Bedrijfsvoering in Balans SP71	S	Autonoom	263.716	109.198	100.335	100.335	502
Taakstelling Gemeenschappelijke Regelingen	S	Autonoom	80.631	166.141	251.653	251.653	503
Software omgevingswet	S	Autonoom	21.000	21.000	21.000	21.000	504
Kapitaallasten investeringen	S	Areaal/ Autonoom	0	1.433	1.427	1.770	505
Totaal programma Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien			462.268	394.693	471.336	471.679	

501. Indexering SP71

De indexering is naar verhouding van de loonkosten en de materiele kosten berekend op basis van de bestaande gedragslijn m.b.t. Servicepunt71. Voor de loonontwikkeling wordt aangesloten bij het advies van 2,0% dat ook naar de deelnemende gemeenten uitgaat. De materiele budgetten worden met 1,34% geïndexeerd.

502. Bedrijfsvoering in Balans SP71

Door Servicepunt71 zijn in de 2e helft van 2020 een aantal autonome ontwikkelingen in kaart gebracht als onderdeel van het traject Bedrijfsvoering in Balans (BiB). Het bestuur heeft in februari 2021 ingestemd met de verwerking van de financiële consequenties in de deelnemersbijdragen van 2021 en van 2022 en verder. De uitkomsten worden verwerkt in de 1e tertaalrapportage 2021 waarbij de uitkomsten ook als formele begrotingswijziging worden doorgevoerd voor de jaren 2022 t/m 2025.

503. Taakstelling Gemeenschappelijke Regelingen

Voor het sluitend maken van de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 zijn verschillende dekkingsmaatregelen in kaart gebracht. In de nota 'Naar een toekomstbestendige Begroting' zijn die maatregelen door uw raad vastgesteld. Eén van die voorstellen was een taakstelling op de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen van 1% in 2022, 2% in 2023 en 3% in 2024. Ter uitvoering van dit besluit heeft ons college bij brief van 25 augustus 2020 alle deelnemende gemeenten, geïnformeerd over deze taakstelling en de argumenten die daaraan ten grondslag lagen. Wij hebben op die gemeenten een dringend appél gedaan om gezamenlijk via de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) een taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen af te spreken. In het bestuurlijke overleg van de werkgroep FKGR bleken de deelnemers niet bereid tot het vooraf vaststellen van een concrete taakstelling. Wel zijn de gemeenschappelijke regelingen uitgenodigd om een bijdrage te leveren om de ontstane tekorten bij de deelnemende gemeenten te reduceren. Op basis van de ontvangen kadernota's of -brieven moeten wij helaas constateren dat de 'solidariteit' van gemeenschappelijke regelingen om gezamenlijk de 'financiële problematiek' van de gemeenten het hoofd te bieden maar zeer beperkt feitelijke invulling heeft gekregen. In de begroting van de ODWH is de taakstelling voor 2022 gerealiseerd door het aantal uren dienstverlening met 1% terug te schroeven. Verder is de budgettaire ruimte door de verlaging van de bijdrage in de begroting van HR ingezet voor

invulling van de taakstelling. Voor de opvatting van de overige gemeenschappelijke regelingen op dit punt verwijzen wij hier naar die kadernota's of -brieven. Gelet op deze constatering rest ons niets anders dan de ingeboekte taakstellingen af te voeren en op zoek te gaan naar alternatieve dekkingsmaatregelen voor de kadernota 2022-2025.

504. Software omgevingswet

De aanschaf van software voor de omgevingswet is een wettelijke verplichting als gevolg van invoering van de Omgevingswet. Aanschaf gebeurt via SP71 in regionaal verband. De kosten worden vervolgens doorberekend aan de vier SP71 gemeenten. De eenmalige aanschaf van de software zal plaats vinden via het budget vanuit de reserve implementatie omgevingswet. De opgenomen kosten betreffen de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten.

505. Kapitaallasten investeringen

Zie hoofdstuk investeringen.

D. FIN.OVERZICHT

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2022 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom / bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
Stand van de begroting voor de Kadernota 2022-2025	I/S		-11.135	-33.601	-68.145	-31.055	
Terugdraaien verrekening behoedzaamheidsreserve	I		-537.490	-490.463	-29.085	0	
Voorlopige uitkomst 1e Bestuursrapportage 2021	S		8.500	8.500	-51.500	-51.500	
Begrotingssaldo voor de start van de kadernota 2022		Autonoom	-540.125	-515.564	-148.730	-82.555	
Mutaties Kadernota 2022							
<i>Programma 1 Meedoen in Leiderdorp</i>							
Indexering RDOG	S	Autonoom	16.842	16.842	16.842	16.842	101
Indexering Inclusio	S	Autonoom	36.169	36.169	36.169	36.169	102
Onderwijskansen en leerlingenvervoer	S	Autonoom	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	103
RDOG meldpunt zorg en overlast	S	Autonoom	25.155	25.155	25.155	25.155	104
Regionale toezichthouders rechtmatigheid Wmo/Jeugd	S	Autonoom	27.500	27.500	27.500	27.500	105
Aanpassing WMO	I	Autonoom	1.245.000	0	0	0	106
Dekking uit de reserve Sociaal Domein	I	Autonoom	-1.245.000	0	0	0	106
Totaal programma 1 Meedoen in Leiderdorp			80.666	80.666	80.666	80.666	
<i>Programma 2 Aantrekkelijk Leiderdorp</i>							
Ontwikkeling bijdrage ODHW	S	Autonoom	9.674	9.674	9.674	9.674	201
VTA bomen inspectie	S	Autonoom	10.000	10.000	10.000	10.000	202
Verlaging budget brandkranen	S	Autonoom	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	203
Brugwachters Doesbrug	S	Autonoom	50.000	50.000	50.000	50.000	204
Laadinfrastructuur	S	Nieuw	8.000	8.000	8.000	8.000	205
Belasting areaal wegen	S	Autonoom	65.000	65.000	65.000	65.000	206
Legesderiving Wkb	S	Autonoom	31.000	31.000	31.000	98.000	207
Verlaging vergoeding papierverwerking	S	Autonoom	45.000	45.000	45.000	45.000	208
Afvoeren budget reiniging	S	Autonoom	-6.350	-6.350	-6.350	-6.350	208
Doorberekening tarieven inzake verlaging opbrengst papier	S	Autonoom	-38.650	-38.650	-38.650	-38.650	208
Areaalontwikkeling afvalstoffenheffing	S	Autonoom	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	209
Vrijval reserve Reiniging	S	Autonoom	-292.500	-277.500	-262.500	-247.500	210
Totaal programma 2 Aantrekkelijk Leiderdorp			-273.826	-258.826	-243.826	-161.826	

FINANCIËLE POSITIE KADERNOTA 2022 + = nadeel en - = voordeel	I/S	Autonoom / bestaand/ nieuw beleid	2022	2023	2024	2025	Nr
<i>Programma 3 Bestuur en organisatie van Leiderdorp</i>							
Indexering HR	S	Autonoom	-14.035	-10.887	-7.718	-7.718	301
Track and Trace	S	Autonoom/ nieuw	4.132	4.132	4.132	4.132	302
Devices (burger-)raadsleden	S	Autonoom	25.000	25.000	25.000	25.000	303
Indexatie VRMH 1,3%	S	Autonoom	22.189	22.189	22.189	22.189	304
Vertrek Brandweer	S	Autonoom	0	137.693	137.693	137.693	305
Onttrekking uit de voorziening Gemeentelijke accommodaties	S	Autonoom	0	-14.138	-14.138	-14.138	305
Totaal programma 3 Bestuur en organisatie van Leiderdorp			37.286	163.989	167.158	167.158	
<i>Programma Algemene dekkingsmiddelen</i>							
Dividend BNG	S	Autonoom	43.000	43.000	43.000	43.000	401
Rente Geldleningen	S	Autonoom	-42.000	-65.000	-88.000	-88.000	402
AU december circulaire 2020	S	Autonoom	-153.475	5.629	5.629	-434.687	403
Indexering AU, lonen, materieel en belastingen	S	Autonoom	15.093	15.093	15.093	15.093	404
Indexering BSGR	S	Autonoom	4.236	4.236	4.236	4.236	405
BSGR aanvullende bijdragen	S	Autonoom	74.413	74.413	74.413	74.413	406
Totaal programma Algemene dekkingsmiddelen			-58.733	77.371	54.371	-385.945	
<i>Programma Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien</i>							
Indexering SP71	S	Autonoom	96.921	96.921	96.921	96.921	501
Bedrijfsvoering in Balans SP71	S	Autonoom	263.716	109.198	100.335	100.335	502
Taakstelling Gemeenschappelijke Regelingen	S	Autonoom	80.631	166.141	251.653	251.653	503
Software omgevingswet	S	Autonoom	21.000	21.000	21.000	21.000	504
Kapitaallasten investeringen	S	Areaal/ Autonoom	0	1.433	1.427	1.770	505
Totaal programma Overhead, vpb en onvoorzien			462.268	394.693	471.336	471.679	
Totaal Kadernota inclusief Begrotingssaldo			-292.464	-57.671	380.975	89.177	
Dekking uit de behoedzaamheidsreserve			292.464	57.671	-380.975	-89.177	
Totaal			0	0	0	0	

De financiële kadernota laat in de jaren 2022 en 2023 een voordeel zien en sluit in de jaren 2024 en 2025 met een tekort. Wij stellen u voor de uitkomsten te verrekenen met de behoedzaamheidsreserve. Dat betekent dat er over de jaren 2022-2025 per saldo een bedrag van € 120.017 aan de reserve wordt onttrokken.

Gelet op de onzekerheden met betrekking tot de kostenontwikkeling resp. de extra compensatie door het rijk in het sociaal domein stellen wij voor om keuzemaatregelen voor te bereiden waarmee op onderdelen bezuinigd kan worden. Het idee is dat deze maatregelen worden voorgelegd aan de raad, als er ook meer duidelijkheid is over het rijksbeleid van het nieuwe kabinet. Gelet op de inmiddels opgelopen vertragingen bij de formatie is het maar zeer de vraag of die duidelijkheid er al is bij de samenstelling van de begroting 2022. Als dat niet het geval is dan schuift deze exercitie door naar de Financiële Kadernota 2023-2026 en dus naar de college dat na de volgende gemeenteraadsverkiezingen aantreedt.

E. INVESTERINGEN

In de begroting 2022 wordt het volledige investeringsplan (IP2022) opgenomen met een berekening van de kapitaallasten van alle afgesloten en lopende investeringen alsook het geheel van investeringsvoornemens uit de begroting 2021 en de kadernota 2022-2025. Voor die gedetailleerde berekening van de kapitaallasten worden alle lopende investeringen cq. investeringsvoornemens beoordeeld op de vraag wanneer de uitgaven met de kennis van dit moment precies worden verwacht. Dus als bijvoorbeeld de investeringen voor de aanleg van wegen één jaar opschuiven, dan schuiven de kapitaallasten ook één jaar door.

Voor de berekening van de kapitaallasten in deze kadernota zijn de nieuwe investeringsvoornemens t.o.v. het investeringsplan bij de begroting 2021 meegenomen. Deze investeringsaanvragen zijn hierna in beeld gebracht.

Investeringsplan	oplevering	Levensduur	investering	Kapitaallasten			
				2022	2023	2024	2025
Beschoeing	2024	50	14.000				350
Beschoeing	2025	50	65.000				0
Gemalen 10 jaar	2022	10	68.200		0	0	0
Gemalen 15 jaar	2022	15	20.000		0	0	0
Gemalen 40 jaar	2022	40	10.275		0	0	0
Gemalen 10 jaar	2023	10	68.200			0	0
Gemalen 15 jaar	2023	15	20.000			0	0
Gemalen 40 jaar	2023	40	10.275			0	0
Sleutelkast	2022	15	20.000		1.433	1.427	1.420
Totaal			295.950	0	1.433	1.427	1.770

De investeringen met betrekking tot de gemalen leiden niet tot aanvullende kapitaallasten, aangezien deze kapitaallasten al eerder zijn meegenomen in de begroting (decemberwijziging 2020). Ze zijn nu wel opgevoerd met als doel de investeringen bij de begroting 2022 nog officieel beschikbaar te laten stellen door de raad.

De opgevoerde investeringen voor beschoeiingen zijn het gevolg van actualisatie van het beheerplan. De jaarlijkse kapitaallasten zijn erg beperkt.

De investering in een nieuwe sleutelkast betreft een vervangingsinvestering.

GEMEENTEHUIS
WILLEM-ALEXANDERLAAN 1
2351 DZ LEIDERDORP

POSTBUS 35
2350 AA LEIDERDORP

071 54 58 500
INFO@LEIDERDORP.NL
WWW.LEIDERDORP.NL

leiderdorp